

Európa látszólagos pénzügyi biztonsága

Az amerikai pénzügyi válság tovagyűrűzése Európába sok pénzügyminiszternek okoz mindennapi fejfájást. Nehezen lehet elmagyarázni az európai polgároknak, hogy az adóeuróikat miért kell a válság kezelésére fordítani akkor, amikor a tengerentúlon élő felelős menedzserek dollár-százmilliókkal gazdagodtak és gazdagodnak ma is. A következtetések levonására és a globális pénzügyi rendszer szigorítására az ENSZ helyett a G20-ak vállalkoztak, de valahogy nem akarnak megszületni az égetően szükséges szabályok.

Miközben Kína egyre határozottabban érvényesíti pénzügyi érdekeit, nem lehetünk biztosak abban, hogy a nagy játszma vesztese végül is nem az Európai Unió lesz. Az öreg kontinens a korábbi vezető szerepének az első, de még inkább a második világháborúban elszenvedett veszteségek és károk miatt mondhatott búcsút. A győztes hatalmak közül csak az Amerikai Egyesült Államok gazdasága vészelté át épségben a nagy világegést. A győztes pedig mindent vitt. A bretton woods-i rendszer megváltoztatása, az ENSZ szakosított szerveiként létrehozott IMF és Világbank feletti dominancia megszerzése csak a kezdet volt. Az igazi erőt az Egyesült Államok piaca és pénzügyi ereje jelentette, mert oda szállítani, az amerikai cégekkel együttműködni jelentős haszonnal járt.

A széttagolt és szűklátókörű európai országok egymással versengve kötötték meg a legkülönbélebb szerződéseket. Így alakult ki az amerikai dominancia például a hitelminősítő cégek terén, de a banki átutalások adatai (SWIFT rendszer) is mindig amerikai szervereken keresztül áramlanak. Ez még akkor is igaz, ha tisztán európai pénzügyi tranzakcióról van szó. A pénzügyi adatok pedig leginkább az USA-ban számítanak nemzeti kincsnek. Mit tehet Európa? Már az Euró létrehozása is komoly ellenérzéseket váltott ki a transzatlanti szövetségesnél. Most, hogy a pénzügyi válság nyomán épphogy csak sikerült elkerülni a gazdasági világválságot, még inkább előtérbe kerültek a nemzetközi szabályozás kérdései. Európa eddig együtt élvezte a példátlan hosszúságú fellendülés gazdasági előnyeit, most nem teheti meg, hogy különutas politikát kezdjen. Ráadásul az európai elitek is ugyanolyan nehezen mondanának le pénzügyi kiváltságaikról és bónuszaiukról, mint amerikai társaik. Az ezer szállal összekötött amerikai és európai gazdaság mégsem egységes. Az előbbi sokkal rugalmasabb, és úgy tűnik, hogy az európai politikusok is hozzák a szokásos formájukat. Ez nem sok jót jelent az öreg kontinens jövője szempontjából. Soros György pedig az Euró végét kívánja . . .

Dr. Pintér István
(„A pénzügyi biztonság elmélete” szerzője)

2010. június